

PRAVO DJETETA NA ZAŠTITU OD NASILJA

-stajališta i preporuke pravobraniteljice za djecu-

Ana Pezo, prof.
savjetnica pravobraniteljice za djecu

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

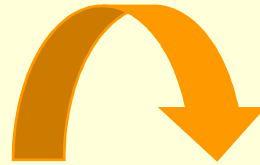
čl.19

- Države stranke poduzet će sve potrebne zakonodavne, upravne, socijalne i prosvjetne mjere da zaštite dijete od svakog oblika tjelesnog ili duševnog nasilja, povreda ili zlorab, zanemarivanja ili zapuštenosti, zlostavljanja ili iskorištavanja, uključujući spolno zlostavljanje, dok o njemu brine roditelj(i), zakonski skrbnik(ci) ili neka druga odgovorna osoba kojoj je skrb djeteta povjerena.
- Mjere zaštite po potrebi moraju obuhvatiti djelotvorne postupke uvođenja socijalnih programa za pružanje potrebne pomoći djetetu i onima koji o njemu brinu te za druge oblike prevencije i utvrđivanja, izvješćivanja, ukazivanja, istraživanja, postupanja i praćenja slučajeva zlostavljanja djeteta koji su gore opisani i, bude li potrebno, za uključivanje suda.

Primjena Konvencije nije stvar izbora, dobrotvorstva ili milosrđa nego ispunjavanja pravnih obveza!

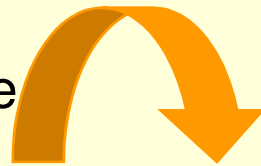
UOČENO

- Problem nasilja u školama još uvijek ne prati poduzimanje odgovarajućih zaštitnih mjera
- Povrede prava djece na zaštitu od svakog oblika nasilja još uvijek su dio školske svakodnevnice

U razgovoru s djecom o razini ostvarivanja njihovih prava u školi sama djeca procjenjuju da su im najugroženija zaštitna prava

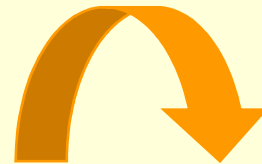
- Sve veći broj prijava višestrukog nasilja (nasilje koje započinje kao bullying u školi i nastavlja se kući kao cyberbullying)

- Sve veći broj prijava nasilja putem interneta i mobitela

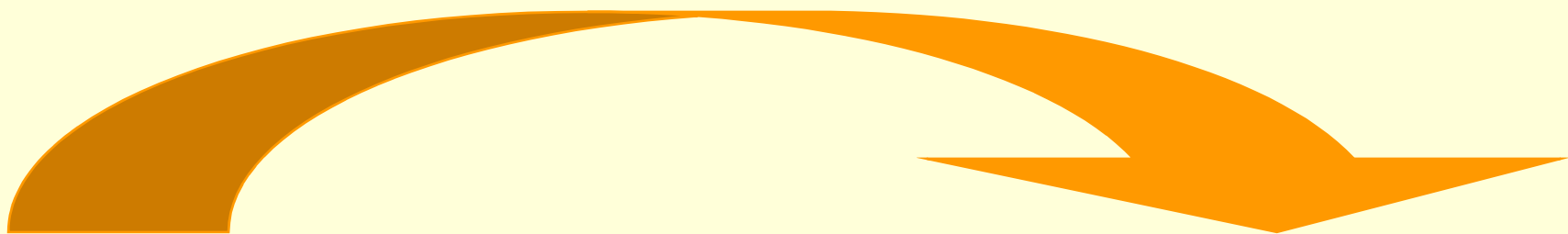
- Sve teže posljedice po mentalno i fizičko zdravlje djece

- Oblici nasilja su sve okrutniji i nemilosrdniji

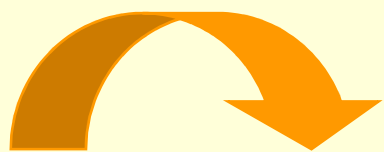

- Dob počinitelja nasilja je sve niža

- Nemoć odgojno obrazovnih djelatnika i roditelja

- Usmjerenost na okrivljavanje i kažnjavanje počinitelja i pomoć žrtvi
- Nepoznavanje mehanizama zaštite, obaveza i postupanja škole u slučaju nasilja
- Formalna provedba Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom
- Djeca nisu uključena u rješavanje problema nasilja
- Problemu nasilja pristupa se senzacionalistički
- Prevencija se provodi izolirano
- Nepostojanje relevantnih podataka i istraživanja na razini odgojno obrazovnog sustava vezano za problem nasilja među djecom
- Ohrabrivanje djece počinitelja da nastave s nasilnim oblicima ponašanja
- Negativan utjecaj na formiranje stavova djece o nasilju i načinu rješavanja sukoba
- Obeshrabrena, zbunjena i dodatno viktimizirana djeca
- Obeshrabrenost djece u njihovoj daljnjoj namjeri prijavljivanja nasilja
- Nepovjerenje djece i roditelja u sustav
- Obračunavanje roditelja s počiniteljima nasilja-”uzimanje pravde u svoje ruke”

VEĆA POTREBA

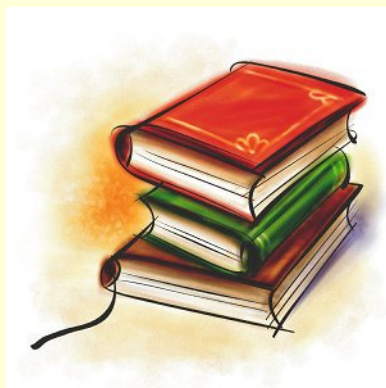
- Znanstvenog praćenja pojave
- Senzibiliziranja
- Educiranja
- Supervizije
- Osnaživanja djelatnika odgojno obrazovnih ustanova
- Razvijanja učinkovitijih preventivnih programa

OBVEZUJU I

- Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima 2004.
- Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012.
- Program aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima za 2009.godinu

“ZA SIGURNO I POTICAJNO OKRUŽENJE U ŠKOLAMA”

- Provodi se od 2003. godine
- Pozitivna iskustva preko 260 škola
- Stručno razrađen
- Definirana stručna priprema
- Edukacija
- Supervizija
- Istraživanje i ispitivanje stanja
- Direktan rad sa svim subjektima koji bi trebali biti uključeni u rješavanje problema nasilja (djeca, roditelji, djelatnici odgojno obrazovnih ustanova, lokalna zajednica)
- Participacija djece
- Evaluacija
- Prati potrebe krajnjih korisnika i u skladu s njima se mijenja i nadopunjuje

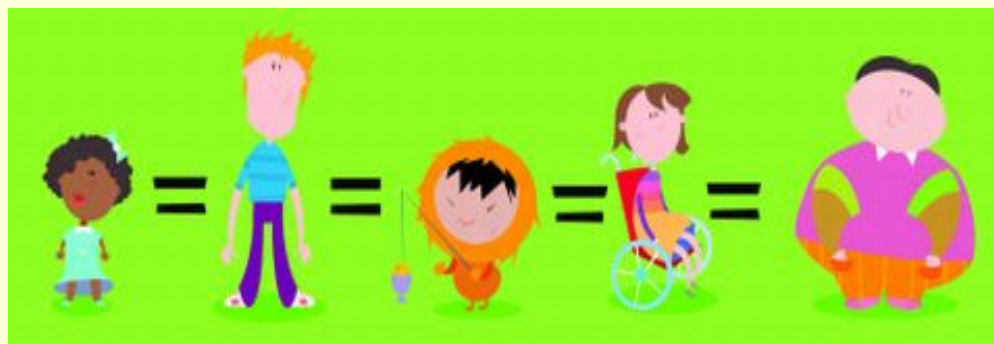

EVALUACIJA PROGRAMA

- Učinkovito smanjuje nasilje
- Povećava osjećaj kompetencije učitelja
- Povećava prijavljivanje nasilja
- Daje veću priliku učenicima da s nekim razgovaraju o nasilju

Sva djeca imaju jednako pravo na zaštitu od nasilja

Na državnoj razini potrebna JEDINSTVENA STRATEGIJA I
PREVENTIVNI PROGRAMI s jedinstvenim načelima i smjernicama,
lako primjenjivi i dostupni školama.

Osmišljavanje novih učinkovitih programa zahtjeva
dodatnu energiju, vrijeme i novac stoga treba podržati
postojeće i evaluirane programe.

PREPORUKA PRAVOBRANITELJICE ZA DJECU

Travanj 2010.

- Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa
- Agenciji za odgoj i obrazovanje
- Centru za vanjsko vrednovanje

MINISTARSTVU ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

- Razmotri sve mogućnosti implementacije programa u škole koje nisu uključene
- Kroz evaluacijske postupke utvrdi mogućnosti kompenziranja onog što program nije (“knjiga recepata za individualne slučajeve”, posebice u školama u kojima se unatoč njegovoj primjeni događa nasilje
- Na nivou države ispita problem nasilja, budući ne postoje točni podaci o broju, vrstama, oblicima, počiniteljima nasilja među djecom u školama (poželjno bi bilo provesti Olweusov upitnik u svim školama s ciljem snimanja stanja u školama, planiranja i poduzimanja preventivnih aktivnosti, osvještavanja problema te eventualne motivacije djelatnika škola i nadležnih institucija za konkretan rad na prevenciji nakon dobivenih rezultata
- Da razmotri načine uključivanja Ureda državne uprave u županijama u koordinaciju, praćenje i evaluaciju programa u školama

28. listopada 2010.

Ministarstvo podržava aktivnosti UNICEF-a kao i projekt “Za sigurno i poticajno okruženje u školama” i spremno je svojim savjetima i prijedlozima podržati naš rad!

AGENCIJI ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

- Razmotri mogućnosti da na jednodnevnom seminaru svi savjetnici predstave program djelatnicima škola.
- Kao temu stručnih skupova za stručne suradnike uvrste *Nasilje među djecom* gdje bi se u suradnji s UNICEF-om educirali voditelji stručnih aktiva kao mentori/treneri/koordinatori, koji bi dalje educirali djelatnike škola i bili mentori-treneri u školi u kojoj nisu zaposleni ili kordinatori u svojoj školi
- Da se ovaj oblik edukacije vrednuje kao napredovanje u struci

26.svibnja 2010.

- U potpunosti podržava naše stavove o strategiji i organizaciji i provedbi preventivnih programa vezanih za prevenciju nasilja
- Podražava aktivnosti UNICEF-a i otvorena je za razgovor kako program učiniti dostupnim u što je moguće većem broju odgojno obrazovnih ustanova, prema modelu koji smo naveli
- Sudjelovanje na stručnom usavršavanju priznaju pri pokretanju postupka napredovanja u struci
- Suradnja po modelu nije realizirana zbog nemogućnosti Agencije da osigura materijalne pretpostavke

CENTRU ZA VANJSKO VREDNOVANJE

- Razmotri mogućnost da škole koje su uključene u ovaj program budu vrednovane od strane Centra za vanjsko vrednovanje i da se uključenost i stvarni rad na Programu tretira kao jedan od pokazatelja uspješnosti odgojno obrazovnog rada

29.svibnja.2010.

- Podržao inicijativu
- U osnivanju stručna skupina koja bi razvila metodologiju i instrumente za praćenje kvalitete preventivnih programa

Bježanje od odgovornosti, ignoriranje, indiferentnost, umanjivanje problema i nepružanje zaštite i pomoći, ne samo da je kršenje zakonskih i moralnih obaveza, nego je sudjelovanje u nasilju kroz prešutno podržavanje i odobravanje nasilnog ponašanja.

Odluka o tome hoćemo li i kako reagirati na problem nasilja nad i među djecom u zemlji koja je potpisnica Konvencije o pravima djeteta ne smije biti upitna!!!!

**Bilo je četvero ljudi po imenu:
SVATKO, NETKO, BILO TKO i NITKO.
Trebalo je obaviti važan posao.
Zamolili su SVAKOG da to obavi.
SVATKO je bio uvjeren da će NETKO to
napraviti.
BILO TKO je to mogao napraviti,
Ali NITKO to nije napravio.
NETKO se naljutio zbog toga,
jer je to bio SVAČIJI posao.
SVATKO je mislio da to može napraviti
BILO TKO,
a NITKO nije shvatio da SVATKO to ne
želi napraviti.
Završilo je tako da je SVATKO optužio
NEKOGA
kad NITKO nije napravio ono
što je BILO TKO mogao napraviti.**